

Datum
2023-12-15
ESV dnr
2023-07957
Handläggare
Thea Palm

Ert datum
2023-09-14
Er beteckning
Fi2023/02414

Finansdepartementet

En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter

Ekonomistyrningsverket (ESV) har tagit del av remissen och stöder förslaget. ESV vill dock framföra följande synpunkter som rör avsnittet om statsfinansiella konsekvenser.

15.2.12 Statsfinansiella konsekvenser

Utredningens bedömning: Avgiftsfinansiering är inte lämpligt

ESV anser att utredningens resonemang om varför avgiftsfinansiering inte är lämpligt behöver kopplas tydligare till utredningens förslag. Det är inte tydligt vilka kostnader som skulle vara förknippade med ett avgiftsuttag i relation till de totala kostnaderna för verksamheten. Därför är det inte tydligt för ESV vad en risk för höga administrativa kostnader innebär i det här specifika fallet. Det är inte heller tydligt för ESV vad det innebär att det finns en risk att myndigheterna använder mellanhänder, med risk för sämre kvalitet, i det fall verksamheten skulle avgiftsfinansieras.

De uttalanden ESV har gjort rörande avgiftsfrihet för förvaltningsgemensamma resurser gäller i första hand inomstatliga förhållanden, där ESV förordar anslagsfinansiering. I det här fallet är en stor andel av användarna kommuner och regioner. Utredningen anger att om verksamheten avgiftsfinansierats hade kommuner och regioner stått för en betydande del av finansieringen. Det är inte tydligt för ESV varför utredningen bedömer att det inte är lämpligt att avgifter finansierar kommuner och regioners nyttjande av tjänsten eller varför de inte bör stå för en proportionerlig del av sitt användande.

Utredningens förslag: Bolagsverket ska tilldelas medel för regeringsuppdraget att utveckla systemet för en samordnad registerkontroll vid offentlig upphandling

Huvudregeln enligt kapitalförsörjningsförordningen är att anläggningstillgångar som används i en myndighets verksamhet, s.k. verksamhetsinvesteringar, ska finansieras med lån i Riksgälden. ESV bedömer att det inte är tydligt motiverat varför ett avsteg från huvudregeln gällande verksamhetsinvesteringar föreslås. Det är i normalfallet endast infrastrukturella anläggningstillgångar, s.k. samhällsinvesteringar, som finansieras med anslag enligt samma förordning. Sakanslag ska i normalfallet inte heller finansiera kostnader för förvaltning, exempelvis kostnader för personal och administration.

Utredningens förslag: Bolagsverket ska tilldelas ett förvaltningsanslag för det nya uppdraget att tillhandahålla en samordnad registerkontroll i samband med upphandling

Utredningen anger att den sjunkande kostnaden efter de tre första åren kan hanteras budgetmässigt genom att anslaget omfattas av pris- och löneomräkningen. ESV konstaterar att pris- och löneomräkningen inte är en metod för att minska anslag utan är en beräkningsmetod för att myndigheternas förvaltningsanslag ska vara reellt oförändrade över tid, givet en beslutad nivå. ESV noterar dessutom att utredningen inte angett vad den långsiktiga kostnaden för driften är.

Utredningens förslag: Finansieringen av såväl utvecklingskostnaderna som förvaltningskostnaderna för den samordnade registerkontrollen ska ske från befintliga anslag genom ett schablonavdrag på förvaltnings- och investeringsanslagen samt utgiftsområde 25 allmänna bidrag till kommuner. ESV uppfattar att förslaget innebär en procentuell minskning av samtliga anslag som omfattas av pris- och löneomräkning samt samtliga anslag inom utgiftsområde 25¹. Vid tidigare tillfällen där ESV har förespråkat en sådan typ av lösning har det funnits en befintlig verksamhet som har finansierats med avgifter från myndighetskollektivet. Genom omfördelningen av medel har verksamheten istället finansierats. Det har alltså funnits en nyttighet som de berörda myndigheterna genom omfördelningen har avstått anslagsmedel för, istället för att finansiera den genom avgifter. Det är inte tydligt för ESV på vilket sätt de myndigheter respektive kommuner och regioner som skulle beröras av den föreslagna omfördelningen får del av en sådan nytta. När det tillkommer en ny uppgift som i detta fall menar ESV att det är lämpligare att regeringen tar ställning till vilka specifika verksamheter som ska beröras om det föreligger ett behov av att minska anslagen till annan verksamhet för att skapa utrymme för den föreslagna reformen.

Det är inte tydligt för ESV vad utredningen avser med ett investeringsanslag. Anslag som finansierar samhällsinvesteringar kallas normalt för sakanslag och omfattas i regel inte av pris- och löneomräkning. Verksamhetsinvesteringar däremot finansieras med lån medan räntor och amorteringar belastar förvaltningsanslagen. Förvaltningsanslag pris- och löneomräknas.

Utredningen anger att den föreslagna minskningen av det allmänna bidraget inte står i konflikt med den kommunala finansieringsprincipen. Det eftersom förslaget innebär att kommuner och regioner får tillgång till en tjänst som bidrar till motsvarande förenklingar och kostnadsbesparingar vid kontroll av leverantörer. Det framgår dock inte om sådana kostnadsbesparingar motsvarar den föreslagna minskningen av anslag som ska finansiera förslaget eftersom dessa inte är kvantifierade. Det framgår inte heller varför samtliga anslag inom UO25 omfattas

¹ D.v.s. utöver anslag 1:1 Kommunalekonomisk utjämning även anslag 1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader, 1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer och 1:5 Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner

av förslaget. ESV noterar vidare att förslaget innebär att staten bär en större andel av kostnaderna, trots att kommuner och regioner bedöms stå för merparten av alla annonserade upphandlingar och valfrihetssystem.

ESV konstaterar även att föreslagen finansieringsmetod innebär att myndigheter som helt eller delvis är avgiftsfinansierade inte kommer bidra till finansieringen alls eller i mindre utsträckning än myndigheter som är anslagsfinansierade.

I detta ärende har avdelningschef Peter Kvist beslutat. Utredare Thea Palm har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Anne Bryne och upphandlare Pamela Nielsen deltagit.

Datum: 2023-12-15

.....
Beslutande
Peter Kvist
Namnförtydligande

.....
Föredragande
Thea Palm
Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.